

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

1872
невідомо

Оріхівське волосне правління,
м. Оріхів Бердянського повіту Таврійської
губернії

ФОНД № 106

ОПИС № 1

справ постійного зберігання
за 1872, 1900, 1901, 1903, 1905-1909 роки

Передмова

до опису № 1 Ф. 106 Оріхівське волосне правління, м. Оріхів Бердянського повіту Таврійської губернії

I. Історія фондоутворювача

Оріхівське волосне правління створено у 1872 році як орган управління селянами, звільненими з кріпацтва, відповідно до Указу імператора Павла I “О разделении казенных селений на волости и о порядке внутреннего их управления»” від 06 серпня 1797 року.

Оріхівське волосне правління діяло під наглядом Бердянського повітового у селянських справах присутствія, за реформою 1889 року – повітового земського начальника.

Правління діяло на території Оріхівської волості. До складу волості (станом на 01.01.1911) входили населені пункти: м. Оріхів (волосний центр), села Новоандріївка, Новоданилівка, Новопавлівка, Щербаки. Діяльність правління розповсюджувалася на місцеві сільські товариства.

Волосний сход і волосне правління були керівними органами місцевого самоврядування. На волосному сході обиралися посадові особи, уповноважені по виборах до Державної Думи від селян, кандидати у гласні повітового земства, вирішувалися адміністративно-господарські питання, затверджувалися вироки сільських сходів. До складу волосного сходу входили волосні та сільські посадові особи на чолі зі старшиною, а також виборні особи від кожних десяти дворів.

Виконавчо-розпорядчим органом для вирішення поточних питань було волосне правління. Воно складалося з волосного старшини, всіх сільських старост волості, збирачів податків, судових засідателів і писаря. Контролювало діяльність сільських управлінь, виконання селянами воїнської, етапної та натуральної повинностей, здійснювало розподіл і стягнення державних і земських зборів, страхових платежів, вирішувало адміністративно-господарські питання, дрібні судові справи, займалося опікуванням вдів і сиріт, збором статистичних відомостей.

Волосний старшина обирався волосним сходом строком на три роки з числа селян, яким вже виповнилося 25 років. До його функцій входило: оповіщення населення про закони і розпорядження вищих органів, нагляд за виконанням судових вироків, контроль за збереженням громадського порядку. Підпорядковувався мировому посереднику, пізніше - земському начальнику.

Нижчим становим селянським судом був волосний суд. Він був відокремлений від системи загальних судів. Вирішував на підставі місцевих звичаїв цивільні карні справи, позови та скарги селян. Волосний суд складався з 4-12 суддів, що обиралися щорічно волосним сходом.

Нагляд за правопорядком на території волості здійснювали нижчі поліцейські чиновники, що обиралися сільськими сходами і не входили до

складу чинів повітової поліції. Виконували примусові поліцейські дії, супроводжували заарештованих, тимчасово охороняли втікачів і злочинців.

Діяльність правління простежується до 1909 року. Дату ліквідації в документах не виявлено. Відомо, що відповідно до закону Тимчасового уряду від 21 травня 1917 року волосні правління були реорганізовані у волосні земські управи.

II. Історія фонду

Документи фонду Ф. 106 поступили на зберігання до Державного архіву Запорізької області 17 січня 1930 року.

Уперше документи фонду були піддані науково-технічному опрацюванню у 1935 році. Тоді було складено рукописний опис № 1 за 1872, 1900-1905 роки на 3 справи. Включені до опису документи систематизовані довільно. Переважають такі види документів: документи про землеустрій населених пунктів волості, облік військовозобов'язаних.

З метою покращення інформаційно-пошукового рівня опису проведено його удосконалення. У ході роботи перескладені заголовки справ, уточнені крайні дати документів, перевірена кількість аркушів у справах. Складено опис № 1 за 1872, 1900, 1901, 1903, 1905-1909 роки на 4 справи, з № 1 по № 4. Останньою справою до опису № 1 приєднано перескладений опис. Збережено колишню схему систематизації справ.

До опису складений такий довідковий апарат:

- титульний аркуш
- передмова

Науковий співробітник

О.В. Шишкіна

_____ грудня 2010 року.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Державного архіву
 Запорізької області
 _____ О.С. Тедєєв
 _____ грудня 2010 року

Фонд № 106
ОПИС № 1
 справ постійного зберігання
 за 1872, 1900, 1901, 1903, 1905-1909 роки

**Оріхівське волосне правління, м. Оріхів Бердянського повіту
 Таврійської губернії**

№№ з/п	Індекс справи	Заголовок справи	Крайні дати документів	Кількість аркушів у справі	При - мітки
1	2	3	4	5	6
1900 рік					
1		Документи (вироки, листування, списки) про перерозподіл общинної орної землі Оріхівського сільського товариства І Покровської частини за 1900, 1901 роки		42	
1905 рік					
2		Список ратників ополчення І-го розряду по населених пунктах волості за 1905-1909 роки		24	
1872 рік					
3		Запис та додаток до нього про володіння ділянками общинної землі сільськими товариствами сіл Новопавлівки та Бурлаківки	01 січня 1872; 02 січня 1903	4	
4		Перескладений опис № 1	29 серпня 1935	1	

До опису внесено 4 (чотири) справи з № 1 по № 4

Науковий співробітник

О.В. Шишкіна

Старший зберігач фондів

А.І. Демешко

Начальник відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

О.Ю. Зінчик

___ грудня 2010 року

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ЕПК
Державного архіву
Запорізької області
від _____ року № ___

